

INFLACE KOLEM NÁS

Ať už s rodiči nebo i sami, jistě chodíte na nákupy. Všimli jste si, že se cena jednotlivých produktů (chleba, mléko, elektronika apod.) či služeb (kadeřnice, jízdné, kino apod.) mění? Někdy cenová hladina klesá, jindy, a to častěji, stoupá. Pokud stoupá, znamená to, že si za stejné množství peněz můžeme koupit méně věcí. Jinými slovy, kupní síla peněz v čase klesá. Tomuto jevu se říká inflace. Nižší inflace není problém. Daleko větší dopady na ekonomiku, hospodářství, a nakonec i na náš každodenní život, má vysoká inflace, kterou známe z posledních měsíců.

CÍL AKTIVITY:

Žáci vlastními slovy vysvětlí, co je to inflace, co ji zapříčiňuje a jaké konkrétní dopady způsobuje.

POSTUP:

- 1) Vytvořit spotřební koš. Abychom zjistili, jak se cenová hladina v čase mění, vytvoříme si dva, v čase různé, spotřební koše. To lze několika způsoby, jedním z nich může být i domácí úkol – žáci s vytvoří vlastní nákup základních položek a např. po měsíci jej ve stejném obchodě zopakují. Zapišou si cenu (bez akčních slev) a oba časové údaje porovnejí.
- 2) Vlastní míra inflace se pak vypočítá tak, že se cenový rozdíl (první nákup 500 Kč, druhý 520 Kč, tedy rozdíl + 20 Kč) vydělí původní cenou, a to celé se vynásobí 100, abychom dostali míru inflace v procentech (v tomto případě 4 %).
- 3) Známe již, jak funguje náš vlastní spotřebitelský koš. Pro výpočet inflace spotřebitelských cen používá ČSÚ celkem 693 položek. Seznámit se s nimi můžeme zde: https://www.czso.cz/csu/czso/spotrebni_kos_archiv
- 4) Na závěr se žáci zamyslí (možnost společné „burzy nápadů“), případně pomocí ověřených internetových zdrojů dohledají příčiny a důsledky inflace. Můžete si pomoci těmito otázkami:

OTÁZKY:

1. Co může způsobit např. zvýšení ceny vajec?
2. Co udělá inflace s hodnotou peněz?
3. Jakou spojitost má inflace s vyplácením starobních důchodů?
4. Mění se s inflací automaticky i mzda zaměstnance?
5. Jaké množství zboží si nakoupí lidé, roste-li inflace, ale jejich mzda roste méně?
6. Je možné řešit inflaci emisí (tiskem) dalších a dalších bankovek?
7. Jak působí inflace na naše peníze uložené v bance?
8. ...vytvořte další

Možnosti řešení:

1. Zvýšení ceny vajec může způsobit jejich nedostatek, např. v důsledku vybití chovů kvůli ptačí chřipce. Také např. zvýšení nákladů na chov nosnic (vyšší ceny energií, dražší krmivo). Apod.
2. Když cenová hladina roste, hodnota peněz klesá. A naopak.
3. Informace o inflaci jsou využívány pro valorizaci starobních důchodů i dalších sociálních příjmů. V případě vysoké inflace je však potřeba nastavená pravidla měnit – současná situace.
4. Ne nutně, byť tlak na zvýšení mezd ze strany zaměstnanců logicky roste.
5. Za stejné množství peněz si koupí méně zboží.
6. Nadměrná emise oběživa naopak inflaci zvyšuje. Vznik hyperinflace je nebezpečný jev, vedoucí až ke zkolabování ekonomiky i společnosti. Viz několik příkladů z historie.
7. Záleží na úročení peněz. Je-li úrok nižší než inflace, jejich hodnota v čase klesá. Z druhé strany je výhodně půjčení peněz s nižším úrokem než je inflace.